

Megjelenik a lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetheti minden cs. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához címzett levelekben. Ára évenként 3, fél évre 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentgyörgyház utcában, a Kendeffé háznál, 487. szám alatt.

A K. Közlönyre folyvást előfizethető a lap kiadója Stein J. könyvkereskedésébe utasítandólag. Előfizetési ár, fél évre hat, évenként három ezüst rénes forint.

Még egyszer a gipsz.

Alig van német és magyar lap az összes birodalomban, mely a K. Közlönybe iktatott igénytelen cikkeknek a gipszről, kisebb-nagyobb tért ne nyújtott volna. A praktikusabb lapoknál észrevehető volt bizonyos elragadtatás ezen új Kaliforniai felfedezése felett, s ezen elragadtatás engem oly czimmet tisztelt meg, melynek ezen kívül legfeljebb is egytőlünk nagyrabecsült grófi családai névazonosságom adhatja magyarázatát; de részemről aláírásomban ily bitorlást nem követtem, sőt még azoknak charlatánságát se szoktam követni, a kik igen szeretik különben néha igen csodálatosan hangzó vezeték nevék elibe G. beütés kereszt-nevök egész kiírása helyett, csak egyszerűen a G-t bigyezteni.

Ezen körülmény azon megjegyzésre készlet, miképp nem alaptalan azon észrevétel, miszerint legalább a magyar lapok, ha közlésük forrásul magát a K. Közlönyt használják, kikerülhetik vala a tévedést, melyet a német lapoknál a fennérintett ok szült. No de mindez már megtörténvén, a tanulság az egészről röviden abban közponatosul, hogy minek az ember bővíben van, nem tudja oly nagyra becsülni, mint kinek azt nélkülöznie kell; és hogy a gyakorlat embere már a távolból is ki képes számítani a hasznát, melyet e vagy ama vállalat bizony várhat, s ha a számítás jól talál kiütni, örömeiben, mint mondaniszozták, még a szemé is káprázkodik. Hogy a gipsz nem utolsó jövedelem forrás, a már felhozottakon kívül, bizonyítja a mindjárt elmondandó tény is.

A gipsznek nagy mennyiségű kén-savany tartalma már régen ismert dolog a vegyészek előtt, nemcsak, de hogy ezt gyárilag elő is állíthassák, számos kísérleteket

is tettek kicsinyben mint nagyban, melyekben az új kor mindene, a mindenható gőz is nagy szerepet játszott; csak gazdasági szempontból vala még némi kívánni való: és ime a folytonos okszerű kísérleteknek sikerült végre, mint látszik, ezen minden esetre lényeges akadályt is legyőzhetni.

Az Archiv der Pharmacie nevű folyóirat ugyanis egy e tárgyra vonatkozó értekezésében nyilvánítja, miszerint dr Stieren Eduard urnak számtalan, több éves kísérletei után sikerült légyen a kötött égvényeknek (fixe alkalien) kén-savanyos sóit, vagyis a tulajdonképpen égvény-földet, igen egyszerű módon szétbontani, és azokból a kén-savanyt igen jutányos áron előállítani. A szikának a Leblanc modora szerinti gyártásánál, a glaubersóban levő kén-savanyt — mely jelenleg egészen elvész, — a Stieren ur fölfedezése után egészen meg lehet nyerni, és újból, ha tetszik, felhasználni: azon tartományokban pedig, melyeket Isten gipszzel megáldott, még csak képzelné se lehet a kén-savany gyártásra olcsóbb nyers anyagot, mint éppen a gipsz, mivel, mint már mondván volt, ez minden kén-savanycs sok között legtöbb, azaz a jegezes nyers gipsz 46, a pergett pedig 58% kén-savanyt tartalmaz. A Stieren ur által több font gipszzel végzett kísérletek nemcsak hogy semmi kívánni valót nem hagytak, de tekintve az egyszerűséget és tökéletes sikert, tényleg bizonyították, hogy ezen mód a nagyban gyártásra is merőben és kiválólagos alkalmas, és hogy minden más gyártási modorok felett azon kiválólagos előnnyel is bír, mert azoknál jóval gazdaságosabb, nem lévén ugyanis itt egy kisded ólomkamaránál többre szükség, midőn a másoknál 3—4, 5, sőt hét terjedelmes ólomkamara is kívánatik.

Mily nyeresémény lenne temérdek gipsztelepeinknek ily okszerű kizsákmányolása — ha meg nem előzettnénk másoktól, — nem szükség bizonyítani, állítja ezt minden, ki a dolog fejlődését csak némi figyelemmel kíséri. Honn nem igen nagy piacot kapnánk ugyan a kén-savanyknak, de jutányos áron gyárthatván, elszállíthatnók

a vasuton bárhova is, a nélkül, hogy a fuvar annak árát tetemesen felrugtatná.

Másik, minket érdeklőleg, nem kevésbé érdekes felfedezése Stieren urnak a szikának (soda) a konyhasóból közvetlen kibuktatása. Mióta vegytani cikkeknek nagyban gyártásával foglalkozom, sohase kétkedtem ugyan, mond Stieren ur, hogy a konyhasót az említett célra egy kezelés-sel szét ne lehessen bontani, és mégse valának képesek 15 év alatt, bár némi meg-szakítással végzett, ezer meg ezer kísérleteim megnyugtató célhoz vezetni. Főlfogván azonban nem régen az elejtett kísérletek fonalát, valahára csakugyan a leg-kielégítőbb eredményhez juték, úgy pedig, hogy jelenleg képes vagyok nemcsak kevés, de bármely nagymennyiségű konyhasót, a lehető legrövidebb idő alatt, a leg-tökéletesebben és jutányosabban gyárilag szétbontván, annak egész szikag-tartalmát, mint szikót megnyerni.

Ezen mindkét fölfedezésnek fontossága reánk nézve megmérhetetlen, midőn mindkét gyártmányunk nyers anyagával bőven megvagyunk áldva, és mivel, mint már említve volt, magas kormányunk atyai rendelkezésből múlteteli célokra a konyhasónak mázsáját 12 kron kaphatni. Csakis elszánt jóakarunktól függ tehát, hogy szép és tiszta jövedelmet biztosítsunk magunknak. De tétovázni már most éppen nem szabad, ha bűnt nem akarunk elkövetni miérdekeink ellen.

Talán Isten, és több honunk anyagi és szellemi jólétét melegen így, ezért mindent áldozni is kész, és így minden tekintetben magas állásu honfiak lelkes felkarolása által az ügynek, sikerülend nem sokára egy felszólítást bocsáthatni a hongyermekeihez, a honi bányavállalatok méltánylása tekintetéből, és ha ez megtörténik, miután a terv is úgy lesz alkotva, hogy a válalattól minden, kinek még lelkeből saját és a hon jóléte és virágzása iránti érzet egészen ki nem aludt, a lehető legkisebb pénzösszeggel résztvehessen: akkor, kedves honfitársak! vetkezzünk le minden közömbösséget és járuljunk a kitűzendő vállalat-

hoz, hogy magunk és unokáink anyagi, és következésképp szellemi jólétét minerőnkön biztosíthassuk. Szűkebbül, ki mindig csak a pillanat hasznát mérlegeli, midőn honának jövőnd jóléte forog fenn. Áldozatról az érintett tervben nem leendő szó, legfeljebb egy apáinktól örökölt előítéletet fog kelleni feloldozni; és miert ne tennők ezt örömet, hiszen jól tudjuk, hogy apáink nézetei valóban nem mindig találtak a gyakorlati étellel.

Nemes János.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS.

Brusza, 1858. márczius 16-án. — Kedves barátom! Illó lenne, hogy levelem Bruszárol napozván, valami ide való újdonsággal kezdjem meg szemlélődésemet, de mit találhat az ember az ilyen provinciális elszigeteltségben, a minden-napi egyformaságnak prózáterén érdeket; elmondhatnám, hogy a tavasz az átlát szibériai tél után ragyogólag mutatja fel szűzies arcát, hogy minden éled, hogy a virágok, a tavasznak ezen színes előpótlai, borítják a zöldpázsintot, hogy ők szeretettel s édes odaolvadással fordulnak a nap felé, hogy a méh kibúvik sötét börtönéből, döngéselve repked végig a zománcos virágok felett, s leloppja a szemérmes szirmok harmatos ajkáról a mézcseppokat, hogy anyyi állat, melyek átaluváka telet, felébrednek, skiváncsian tekintnek szét, hogy vajjon mi történt 3 hónap alatt, míg ők Hecateval a sötétség honába vándoroltak; hány-szor gondolom el, hogy mennyivel boldogabbak ők nálunknál; hány-szor óhajtám átaludhatni egy egész telet, egy egész korszakot át, melyben a földön haszáltekinék, nem láték semmi örvendeztetőt, sőt az ember sorsát, ki magát büszkén nevezi a föld urának, sokkal ridegebbnek találom, sokkal mostohaabbnak az elsoroltakénál; sokakra eljön az élet örökké tartó tele a nélkül, hogy csak egy tavasz élvezetét volna, a nélkül, hogy csak egy tavasz láttát volna az újjászületés nagy napját tündökölni, s kido-batva az élet rideg ösvényére, ott bolyongnak czél nélkül kaphodva egy halvány reménység után, mely, mint a pusztai délibáb, tovább-továbblebeg előttük, s esalogatja maga után az ellankadt vándort; kétszeresen mostoha annak sorsa, ki egyedül van, kinek szíve, ha a szerelem kertjébe be is téved néha, ott csak a közönyösség rózsáitán tövisbokrai szaggatják azt meg; ki hiába keres egy rokonérzelmű lényt, kinek keblén kipihenhetné az élet fáradsalmait.

Hogy én ezek közé tartozom, bizonyítja e levél, mely vigan kezdődék, mely virágos tavasz-

Fiam születésén.

1858. Április 2-kán.

Három év óta nős... s három fiam? !
Büszkém teszek apró gyermekim!
Veletek is érőbitem honom,
Melyhez csatlóvák legszebb érzetim.

Szülessetek! örömmel várlak én,
Habár nincsenek uroldaim,
Urrá tehet mindent a szív, érény,
S vasszorgalom — az élet útjain!

Ur az, ki bárha koldusrongyba jár,
Ég s föld előtt egy bűnért sem pirul;
Kinek az erkölcs méltóságot ad,
S a szellem fénye lángol arczírul.

Szívünk az élettől csak annyit esd,
Mit egy kicsiny kör is bőven megad,
Hogy kedves embertársai között,
Szeretve érezhesse önmagát.

Másoknak fénye, rangja, dolyfe sért?
Ne irigyeld rideg gyémántjait,
Szánd vissza azt, ki rád gúnyolva néz,
Szegény por! felcsigázza álmait.

Erény s méveltség ékesítheti
A bibort úgy, mint a koldus ruhát,
S lelkünk fonsége egyenliti ki,
Ur s szolga közt a sorsnak hézagát.

Átéltem én az élet jobb felét,
Sokat megértem: szép s rút tetteket;
De Istenemnek jósa felett,
Szívem soha kétségbe nem esett.

Nem irigylém a dúsnak kincseit,
Örültem is, ha magyar birta azt,
Hideg se voltam a nyomor iránt,
Nem monda rám a kolduló — panaszt.

Megadta mégis azt a végezet,
Mit egy szerény sors tölem megkívánt,
S megadja nektek is kis gyermekim!
Ha munkások s jók lesztek egyaránt.

Szülessetek, hadd nőjjen nemzetünk,
Egykor tirajtatok nyugvand a hon!
Melynek földjén helyet cserélgetünk,
Kik a sirban, kik kúnn a szabadon.

Szeressétek földünket, mely alatt
Nyugosznak atyáitok csontjai,
Szeressétek a hont, mely nektek is
Szív s ész után fog sorsot osztani.

Örökségül mit vettem és hagyok,
Reátok gyermekim! az szent hazánk,
Csak benne s általa van mindenünk,
Ö birtokunk, rangunk és koronánk.

Dózsza D.

SZÉNBŐL GYÉMÁNT.

— Megtörténet dolog. —

(Vége.)

III.

Kendeffiné udvarában nyolcz év mulva az előbbi dolgok után, egy hét éves és két hónapos fiatal embert láthatánk; Petike volt ez, az együgyűek magzata. Jó terjedelmű feje s komoly képe némi hasonlattal szülőihez, alakj

nak a hétköznapi gyermekektől eltérő kifejezést kölcsönzött, miért is a gondolkodó gyereket a falusi síhederek már jó korán megyés-papnak keresztelék.

Olyan volt szegényke a gyermekek társaságában, mint bagoly a madarak közt, mindenki tépászni szerette volna, pedig soha senkinek se vétett, s mindenki elől örömet kiállott.

Nem is sokat játszott velők, lelke már is egyéb tárgyakkal foglalkozék. Ha végezhetette napi foglalkozását, az udvar s kertösvények kitaraktatását, s elhozta a vizet a csacsival, lelelopózt az udvar alatt zúgó malomhoz, s gépezetének kerekait óráig elbámulgatta... felült a belkerék és fergettyű melletti gerendázatra, és gyakran úgy ott feledé magát, hogy az ebéd se jutott eszébe.

A grófné iskolába küldé a suhancot... nem lehetett sejtteni szorgalmából, hogy valaha megyés-pap legyen belőle, ámbár kántor uram észrevette, hogy a korhelynek tűz-esze van... Sokszor húzták őt hajánál fogva a malom-gerendáról az iskolába, bárha eléggé sirva-ríva, hogy kedvesebb előtte a ványoló, mint a plága csatogása.

Az udvarkertet egy sűrű berekkel benőtt patak folyta át, magas mártját egykor a régi kastély védsánczánál szolgálták, most a fölötté tekerülő gazdag növényzet közt alig volt kivehető kanyarulata, s regényes magányt zárt medrére a titokteljes lombzat.

Észre lön véve, hogy Petike a patakmeder legsűrűbb árnyaiba vonul el esténként, s késő reggel kerül vissza onnan; e fölfedezés a grófnénak hírül adatott.

A legközelebbi éjen a mindenben erélyes grófné egy szobaleány kíséretében reá leselt a gyerek talányos tartózkodása helyére. Egy könyvnyű ösvény vezette a derék delnőt, ki csakhamar egy kis patak-szigeten megpillantá a gyer-

meket, a mint két kézre borult fölvel, nagyon elmerülve üle ott, s szemeit egy igen csinos kis építményre szegezte.

A nesze felriadott, s kilobbant arczezal, megrémülve tekinté védasszonyára.

— No, ne rettenj meg oktondi! mit mivelsz itt?

— Na, na, nagyságos asszonyom.

— Itt egy szép kis malom, két kerékkel... zsinóly-födeléttel... Szólt a szobaleány.

Valóban, a sáncz ügyes gáttal el volt torlaszva, csinos malom-meder volt kiásva egy arasznyi szélesen, s a helyesen megsebesített csermelyek vídaman forgatott két kis malomkerekét. Egy meglepő szerkezeti kisded mintamalom állott a grófné előtt, melyből malomkő, belkerék, fergettyű, sőt a legszubbilabb tárgy se hiányzott.

A szerkezeti pontosság mellett maga a minta-épületeske jó izlést s leleményes ésszt áruolt el. Egy orosz lány körme mutatkozék...

Ha Kendeffiné, ezen lelkes és tett s áldozatkész magyar honleány most élne, s udvarában egy ily feltűnő képesség most mutatkozék, kérdésen kívül rögtön ide küldené őt Kolozsvárra Rajkához, s tért nyitna önként kitörő genialitásának.

Am akkor még a mechanikai ismeretek fontossága nem birt a mostani terjedelmével, akkor még csak Petike hivataláról is annyi fogalom volt, hogy őt a Teremtő asztalosnak és ácsnak jelölték ki; miért is őt rögtön beküldé a grófné asztalos-inasnak.

Egy darabig ott czelegett Petike, de vágyai ki nem elégítették, s a mint néhány filért összekuporgatott, azonnal kibújdosott Pestre, hol egy közönségesb mechanicus szolgálata alá állott.

Mit tett azután? jól tudja egész Erdély, ha kimondom, hogy ez együgyűek szülőltje, nem

ról beszélt, s mely a gondolathálózat természetes útját követve úgy elkomorult, mint egy filozofus arca. Engedelmet kérve ezen akaratlan kitérésről, térjünk vissza Bruszára, honnan kiindulánk, s elbeszéltem kárpótlásul unalmas jeremiadomért azon nagy csudát, mely Iszmi-ken, — azon kis faluban, mely Nicea messze kiterjedő várfalai közé fészkelte be magát — történt, s ez nem egyéb, minthogy egy öszvér megcsikózott, mi úgy tudom, eddig soha se történt; a csuda-szülemény, mint mondják, kigyó-alakú farkkal, s nem tudom, miféle szörny-fővel bírt, néhány óráig élt csak, ez már magában elég nagy csuda, de a törököknek van egy közmondásuk, mely így hangzik:

Nezemán katir javrulásák
Ovakit dúnja bozulsák.

Ez annyit tesz, hogy „Mikor egy öszvér megcsikózik, akkor a világ felbomlik, s a nép ebbőlvilág végét, özönvizet, utolsóítéletet jósol, tehát azért kelle a fenyegető comelától megmenekednünk, hogy egy öszvér zuzza szét szegény földünket.

En ugyan nem láttam a csudaszüleményt, de közhittel szemtanúktól hallám elbeszélteni.

Érdekesebb hír hiányában azt is elmondom, hogy egy namis-bankocsináló társaság Bruszán és vidéken néhány millió piaster értékű kaimét (papiros-pénzt) tett forgalomba, erről a kormány értesülését kihirdette, hogy a bruszi kormányzóságban 1-ső márcziuson tul nem járand a papiros-pénz, sőt börtönbüntetése terhe alatt tiltva van mindenkinek azt elfogadni, a szegény falusi nép erről semmit se tudja előre, s egyszerre senki se akarja elvenni véres verítékkel szerzett pénzét, az adóért nyaggatják, s ha papiros ad, nem veszik el, e mellett ércpénz oly kevés van forgalomban, hogy a kereskedés egészen megakadt, sőt még a legszükségesebbek megvételére is alig van kiadható pénz; e miatt az elégtelenség igen nagy, s a falusi nép fenyegetőzve csóválja nagy turbános fejét. Ez aztán törökös eljárás nemde?

A stambuli hírek tele vannak Adalbert bajor herceg nagyszerű fogadásával, a herceget megérkezéskor a tophaniai ágyuk bombolták, a szultán egy fényes fogatú kocsi küldött a herceg elejébe, mult szombatn a nagy ur meghívata ebédre, minden követ, a nagy vezér, s a birodalom nagyai vagy 60-an voltak hivatalosak, a herceg a külügyminiszter Fuad pasha és a görög követ kíséretében érkezett meg, a medesidie-rend első rendű gyémánttal ragyogó niszánjával (melyet a szultán Emin bey által az előtti napon küldött a hercegnek) ékítve, a nagy-ur rögtön elfogadta, s több perczekig társalgott vele franczián, azután a franczia követtel beszélgetett hosszasán (hogy tárgya ennek nem lehetett más, mint a jan. 14-ki kísérlet, azt lehet hinni). A szultán ezután visszavonulván, a vendégek letelepedtek a fogadási teremben terített fényes asztalhoz, a deszertnél a herceg a szultán egészségére ivott, a nagyvezér a szultánnal szövetséges uralkodókat élte. Engedelmet kérek egy kis kitérésért, de már nem tehetem, hogy el ne beszéljem komikus oldalát azon ebédeknek, melyek a szultánnal szoktak történni, s melyet egy szemtanu beszélt el nekem. Alig távoznak a vendégek, hogy a szolgasereg, mint hollóraj, rohanja meg az asztalt, s mindenki igyekszik minél több martalékot ragadni, rendszert szálkókkal mennek, s midőn az tele van, zsebeiket rakják meg; megtörténik, hogy

gyümölcsöket utánzó fagyallattal rakja meg egyik zsebet, míg másik kosarába mindent összekapará egy nagy tömeg eltelekban, mig egy más, a Korán rendeleit ellen, főképpen a pezsgőüvegek által csabítatik el.

Ebéd után a szultán újból elfogadta vendégeit. Montenegroba a sereg még mind küldetnek; a szeraskier mult csütörtökön 4 vadász zászlóalj felett tartott szemlét, melyek a harcztérre indultak, úgy látszik, hogy az ottani dolgok komolyabb fordulatot vesznek, mint előre lehetett hinni.

A drinnopol y b ó l írják, hogy a pasha kapuzsi a fényes porta után a legnagyobb szerű kormányepület az egész birodalomban, mely bár nem volt egészen bevégezve, s már is 2 millió piasternél többre került, leégett, és pedig századosok gyújtás által, a tűz egy viharos éjen ütött ki, az őrtanyán lévő zaptiek, a helyett, hogy lármát ütöttek volna, azt nevetve nézték, egy az udvar közepén lévő, s mindig vízzel töltvett üres volt, az oltó-vedrek eltűntek, a feskendők szétronbolva, a lángok nyilseben terjedtek el az épületen, a pasha s háremje a legnagyobb életveszéllyel menekültek; 16 egyén, többnyire hivatalnokok, bentszorultak, 8 közülük az ablakon ugrott ki, s többen az esésben nyakukat törték, 9 bent égett, — a leváltár, minden kormányi iratok s a perztár, mely körülbelül 1 millió piasterért tartalmazta, oda égett; — a közvélemény ezen gaz ténnyel a dere-beyk utókat vádolja; hogy megértessem, kik a dere-beyk utódai, szükség néhány szóval ezeknek életleírását adni.

Szultán Mohamed az orosz harc bevégeztével, a törökhoni dere-beyk, vagy is feudális földesurak kiűrtását, kik a tartományokban mint független kis királyok uralkodtak, — vette célba, a legáltalmasabb dere-beyk, mint a Csánán ogluk, Cara oszmán ogluk, Gavanos ogluk, Pelhiván ogluk vagy lefejeztettek a szultán rendeleitől, vagy száműzték, de a büszke faj nem szenvedhette megaláztatását s utódaik Albániában, s különösen Bulgáriában titokban mindig a kormány ellen működtek, nem egy lázadás okozói voltak, s a népre nagy befolyást gyakorolva sok fejtelenségek s nyugtalanságok indokai; az adrianopolji új kormányzó Mohamed pasha, átlátva az ő titkos terveiket, több kutatásokat tetetett, s több öket compromittál iratok birtokában volt, s ezeket megsemmisítvén összeesküdek, s a szerályllyal együtt megételek azokat.

A nyomozást Mohamed pasha és Hekhet Etfendi kormánybiztos erősen üzi, az őrtanyán lévő tiszt zaptieivel (rendőr) elfogatott, egy ezred lovasság érkezett várják Sumláról, midőn az egész zaptie (rendőrség), melyet az összeesküvésbeni részvétellel vádolnak, el fog bocsátatni.

A kormány a régi szerály azon épületében üttette fel tanyáját, hol 29-ben az adrianopolji béke íratott alá. Baka lum.

Ragusa, márcz. 28. 1858. — A feketehegyiek s a ráják kiűrtására küldött török hadsereg ide érkezék tehát valahára egy 90 ágyus sorhajón s egy 27 ágyus frégáton, contre-admiral Achmed pasha parancsnoksága alatt, mindössze 4000 regularis katonákkal, s kétszáz kivül az osztrák kormány engedelmével Kleknél partra is szállott, mely szállítás alkal-mával egy török bárka — kétszáz kivül szerlelt lévén terhelve — fölfordult, s belőle vala-

menyi törökök mind a tengerbe fulltak, három kivül, kiket az osztrák gőzös Achillessel oda siettet zászoltartó, Vasello, mentett meg. A fagusi görögök, mint aráják barátai, e szerencsétlenségből a török hadsereg vesztét jóslják, vagy talán inkább kívánják. Ez uttal 27 ágyut küldöttek Scutariba a törökök, kik azt is monák osztrák főhadnagy Shnor urnak, hogy még egy sorhajón 2000 törökökből álló csapat van utban.

A fölkeltek részéről pedig Luka Vukalovich általános insurrectora szólította föl valamennyi ráját, s a Zubzi vidékén lévő házakat mind elégettette, hogy ott a törököknek ne legyen állópontjuk. Azután

jelenleg egy proclamatio kereng, miszerint Ivan begovina visszaállítását Európa minden hatalmasságai megígérték, csak a török nem. Ez is a többek közt arra való, hogy a ráják s feketehegyiek ingerüljenek.

Továbbá, legnap Cattaroban egy három árcboz görög hajót vettek észre, melyen a görög kormány által Montenegrora küldött élélmiszerek vannak, s mely megérkezéskor Montenegroval legott signalsálni kezdett. Az osztrák parancsnok legott elküldötte a Curtatone hadi gőzostazonhajó hajhászására, de eredményről mi se tudatik még.

Farkas Sándor.

M.-Vásárhely, március 28-án. — Vidékünk nézve örvendetes virágvasárnap mostanában nem virradott fel, mint ez a mai. Múltónak tartom tehát, hogy országszerte tudják meg, mi az a nagy öröm, és ha lehet, abban mentől többen vegyenek részt.

Még 1840 előtt a néhai Marosszékből egy szép eszmét pendített meg mérnök Sólvali J. ur, a „Marosszéki kölcsönös tűzkármentő-egyesület“ eszméjét, melyet végre pártolás alá is vett a nemes szék. A létesült intézet 1848-ig fényesen virágzott, de az akkori zavarok ennek is szárnyát metszték, s hogy élt mégis azután, ügyvezető Barátosi Sz. A. urnak, s kevés ügybarát irányának a jó régiek közül köszönhettem, mert igen sok oldalról lanyhásodt épen hidegen fogadták; még ma is léteznek ellen-bujtatók. 1857-n március 15-n az elv-ügybarátok föllelegítették a bomlásnak indult, a melynek az lett következtése, hogy kimondott az: a társulat nem szűnt meg, a társulat áll, csak zavart ügyei vannak, s a kor szelleméhez mérőnd szabályokat igényel, hogy fennállhasson, s erejében gyarapodjék. Azon napon a közönséget a jegyzők képviselvén, határozatott: hogy az eredeti alapon egy új izlésteljes, korszerű építmény rakassék, mert azt elhanyagolni, vagy éppen összeomlását hunyt szemmel nézni nekünk marosszékieknek annyival nagyobb véték lett volna, mert ezen intézetnek nemcsak erkölcsi oldala és célja is volt és van, mit eléggé tanusít az, hogy az intézet keletkezése után a rozszándokból gyűjtögetések 1/3-re megapadtak; de az erkölcsi melletti fényes anyagi eredményt is hozott, a mint látni fogjuk.

A gyűlést megnyitotta adó-inspector Pál Károly ur, kerületi főnök mlgos Rác József ur helyettese. A bizottmány vezetője, Argy József ur, röviden elmondván az egyesület mult, jelen és jövőjét, megemlélt: hogy keletkezése korában 300 ezer frt volt az alap, mely valóban élő tőkére fektetett az által, hogy szászoltit nem kell fizetni, hanem a kirovás csak akkor történik, ha már kára történt a tagok közül valamelyik-

nek, és akkor a 100 frt vételik rovat alapjának. Az egyesület multja bizonyítja, hogy az eddig-elő 2477 p. frt segedelem-pénzt osztott ki; de a 14 kr. szászoltit rovatlalt csupán egy, az 1857-ik évi baladta meg: ez 20 kr volt. Hogyne biztosítánk 100 frt értékű vagyon 2—10 sőt 20 kron is! Ez pedig meglelt dolog, noha az alapítvány csupán 300 ezer frton indult, s jelenleg a 700 ezeret meghaladja. De nagy reményünk van ahhoz, hogyha a szabályok felsőbb megerősítést nyerendnek, ezen összeg még emelkedni fog, tagasb kört nyervén a kerület, mint a minő volt a marosszéki, köre M.-Vásárhelyre is kiterjesztvén.*) Azt hisszük, hogy a város — melyeddig nem volt tagja, — egy maga beirat annyi biztosítéki összeget, mint a mennyi eddig a falusi épületeken fektet.

Az alapszabályok eléggé megvitatták, s látszik, hogy derék kezeken szűrődött keresztül, mert nagyon kevés igazítás férczelődött mellője; leginkább újabb indítványok merültek fel, mint az is, hogy a társulat élő tőkéje mellé egy állandó tőke is alapítsassék, hogy abból a szükségben levőkön rögtön lehesse segíteni, tehát vételessé igénybe egy 6 kros rovat, s a begyűlt összeg, mint egy holt tetem, tartassék a ládában, csupán a történhető szerencsétlenségek rögtön

*) Mi a marosszéki kölcsönös tűzkármentő-társulatot egyik legszebb megyei intézetünknek tekintjük; de egyenesen kimondjuk, hogy nézetünk szerint ha M.-Vásárhelyt is magába be-öleli, azonnal elvesztí azon előnyöket, melyekkel eddig minden más biztosító-intézet felett bírt. A kölcsönös intézetek kölcsönös helyzetű, értékű tárgyak közt érvényesek; a városi épületek bece a falusiakkal nem állarányban, míg tudjuk, hogy városokon egy nagy egész óriás kárt hagy maga után. Marosszékon szép volt a részvényesek száma; s im az összes biztosítás 700 ezer pfirtra ment. Biztosítók most csak a Görög házat, s a mellette levő épületeket, el a Szabó-utcaig; egy ottan történt erőseges azonnal banquerottá tenné a részvényeseket, s meglehet, ha 100%-ot fizetnének, akkor is a károsok teljes kárpótlása nem történhetnék meg. A kölcsönösség elvén nyugvó országos intézetek se örömet biztosítanak a többség által biztosított tárgyak értékét százzszorosan meghaladó tárgyakat. A városok biztosítására országos intézet kell, és ilyen van, az erdélyi kölcsönös és a magyarhoni általános biztosító-intézet; ez utóbbiakban is a biztosítás 400 pfrt után 14—18 s 20 kr. közt áll. Tehát M.-Vásárhelyre nézve nem tesz különbséget ez utóbbiakba, vagy az előbbibe állani be; ellenben ama megyei társulatra nézve nagy a különbség, midőn városon éghet el egyetlenegy ház mely egy egész falu minden épületének értékénél többet ér, s tíz ilyen ház elégeése annyi, mint tíz faluelegeése, és tízhusz s negyven ház is városon egy tűzvészszel éghet, míg tíz falu egy tűzvészszel semmi esetre nem éghet el. Város és falu közt a biztosítható tárgyak értékeken nem lévén kölcsönösség, a kölcsönös biztosítás csak úgy lehetne praktikabilis, ha egész országra terjesztetnék ki, hogy így városokkal városok állanának kölcsönösségben, de Marosszéki területe Marosvásárhely értékével a versenyt ki nem állja; s igen bölcsnek tartjuk amaz intézet eddigi szervezőt, mely csak a falusi vagyon kölcsönös kárpótlására szorítkozott. Szerk.

volt más, mint Erdély megmérhellen tehetségu mechanicsa: Bodor Péter.

Zondi.

Egy eredeti rendelet a 18-dik századból.

A Kolozsvár falai alatt és határa szinhehén vivatott csaták közül, melyeket a történelem feljegyzett, egyik legemlékezetes és kedély-lázítóbb az, melyet a XVIII. század elején H. Rákóczi Ferencz gróf Rabutin János Lajos, I. Leopold császár és király hadvezérével, tartott 1704. év okt. 4-én. Már januárius hó óta Rákóczi Kolozsvárt ostromzár alatt tartá. És éppen ezen hó napjaiban táborát Kolozsvár kelet-déli határán a „Sósölgyben“, kevés stratégiai eseményt tanusítva, a maiglan látható „kurucok sánca“ közé helyezé. Nem lehet eléggé bámulni hol, és mikint férhetett el e szűk csataterén 10,000 embere és sok ágyú a kurucoknak? Valának pedig Rákóczinak hadvezérei: Toroczai István, Teleki Mihály (fia a zernyesti áldozat, Teleki Mihálynak) és Kassás Pál. Közelgett az ominosus határnap, a tusa válság-pilánata, midőn Telekinek a táborból következő, eléggé laconicus rendelete kelt élelem iránt a további időkre:

Szolgálok kglmednek.

Balog György nevű szolgámat küldöttem, hogy Marjai ur keze alól szállíttasson Sármsára száz kőből búzát, kglmed azért rendellye(n) azon búza alá szekereket és sákákat. Isten éltesse kglmedet.

Ex Castr. ad Claudiopolim positis, die 26⁷ 7-br. A. 1704. kglmed szolgáló jóakarója

Teleki Mihály.

Nemzetes vitézlő Irsay István, szamosújvári fiscalista udvarbirájának, jóakaró urk.

Cyto.

Eredetiből.

MONTENEGRO. *)

Márs egyik aczélmellű fia, tábornok D. ur, kegyeskedvén engem folszólítani, hogy vele utazzam Cattaroba, és ajánlatot annál nagyobb örömmel fogadtam el, mivel a tengeri utazás leirhatlan gyönyörein kívül, reméltem Cattaroból a magában is látásra méltó, de e mellett épp most historiai jelentésű Montenegrora is egy kirándulást tehetni. Achilles-gözsre ülénk hát, s egy óra múlva már láttuk, miképp csapódossák a hullámok Ragusa-Vechia — a hajdani Epidaurus — partjait, hol Aesculap pompás s annyira dús temploma volt, hogy még az a vesztett Tiberius is, midőn pénzükségben volt, innét csikart nagy összegeket, s hol a mesés korban Menagies óriás-izsony lakott, kit The-seus ölt meg, s kinek elcsajított botját, mint győzelemjelt, holtáig magával hordozta. Nincs mit mondjak az előnkbe vett tengeri vonalról, melyen egyszer az argonauták is hajóztak a cholchysi arany-gyapjú megszerzésére; elég, hogy Eolus irántuk kegyes volt, a hullámok szeszélye nem akadályozott, s mi még ez nap este ágyudurróságok közt szállunk ki a cattaroi partra, a helybeli polgári s katonai előjáróktól köszöntve. Itt volt az ezen városban örökös vadász-zászólaj derék zenekara is, mely minket a Hunyadi-indulóval s csárdás darabok-

*) Nagy köszönettel tartozunk derék hazánkfiának, hogy felkérésünkre ily gyorsan s ily szép tollal sietett a fontossá vált kis tartományt ismertetni. Szerk.

kal kísért be szállásunkra. Erdélytől több mint 500 m. föld távolságban, nyolcz évi keserű nélkülös után, magyar zenét hallani — nekem, — valami üdvös, meglepő volt. A bajoló zene a magyar égfel emelt, s mivel néhány percz nem voltam a földön, tisztá örömet él-delem, s azt hívem, boldog vagyok; ezer köszönet érette a derék magyar várparancsnok Zajecsek urnak, ki minket különben is csak a magyar dicső nemzetnél otthonos vendégszeretettel fogadott.

Itten másnap éppen „Bázár“ volt, melyre a feketehegyiek is járulni szoktak, s ez alkalommal láttam legelőbb ez oly híres rabló feketehegyieket: fejkön vörös sapkával; hátukon barna vagy vörös köpenyvel, övükben egy pár ezüsttel kirakott pisztolyal, egy szuronyal, hönök alatt fehér elefáncsonttal cifrázott puskával, derekukon az aranytól alig lát-szó vörös posztó mellényvel, tédig erő, nagyon bő, kék posztó-nadrággal, térdén alól a-ranyalv himezett harisnyával, s lábbeli helyett sok zsinorral összefűzött bocskorral, vagy vörös bőrpapuccsal. Ez a közép ruhája, mely-től a nagyoké avval különbözött, miképp a kö-peny helyett, rókamállal prémezt, aranyzsi-norral dusan díszített vörös posztó-mentét, s nyest-kalpagot — épp olyat, mint a magyaroké — viselnek, s egy hosszúsáru pipából szű-netlen dohányoznak. Nők s szolgálók gyalog kísérik vállaikon átalvetővel, s kezökben eser-nyővel, melyet az urak a nap s eső ellen használnak.

A feketehegyiek kirohanásával, ugyan a vidék, mint a Vézuv láva- kirontásával. Montenegro egy vulkán, mely néha az irtóztatók irtózatossabbikát köpi ki, s maga körül romokat terem, melyeknek szomorú képeit Cattaron kezdve, Ragusaig s Grávozáig mindenütt lát-hatni. Sándor császár 1806. a francziákat Dal-

máciából elkergetni szándékozván, e végre a feketehegyieket is föllázasztotta arannyal s ígéretekkel. E barbárok le is szállottak Dalmá-czia azon vidékeire, hol a francziák voltak; de a francziákkal nem sokat bajlódtak, annál többet pedig a föld népével föl Ragusaig, hol a francziák főtanyája volt. Mindenütt gyilkoltak, raboltak, égettek, még pedig oly vadul, mikint számtalan uri, két-három emeles, pompás házak ma is a romok közl kiemelkedve csak egy-egy darab födelet, kéményt mutatnak magok fölött; egy állanak mint megannyi holt emberek hullái, fejkön egy száraz koponyával, s ki tudja, mennyi ideig maradnak még így, mert kármentesítésről szó sincs maig is, s ezen kívül még az a fatalitás is nyomja, mikint az épületek többire szerencsétlen hitbizottványok, s a jelen — különben is indolens — sajátságok, nem örömet építenek utók számára, ha módjuk volna is. E veszély párosult még egy más nagyobbal. Ugyanis a muszka akkori hu-manus kormány, miután a francziák Dalmáciát ide hagyták, a nagyobb s kisebb birtokosok kereskedelmi hajóit — csak marquis Bona családét 70 — mind elkobozták s Krimiaiba vitték, et hinc illae lacrimae: ezért van Ragusában s vidékén, a főbb s polgári renden a még mind meglábolhatlan inség... plectuntur achivi!

Cattaroról, az, ugyszólvá, fölőtte függő me-redek, magas hegyekről, eredeti formatioju gránit-feklapokról, ezen hegyek aljából egy-szerre nagyban kibukó Fiumeráról, több, na-gyobb-kisebb folyókról, a vizesésekről s az ivó-bőna édes, néha sós vízforrásokról, mások bő-ven irtak, én tehát, irományom cziméhez hű, csak Montegróról akarok beszélni.

(Folytatjuk.)

fedezhetésére. De ezen begyűlt összeg sohasem cirkuláljon kamatra se, mert így nemcsak vizsgálás történhetne, hanem az alapítók célja is hátréba szorulna. Továbbá az ügykezelőnek, segédjének, és a pénztárnoknak két száz, összesen 600 ft évi fizetés állandósítottát a boldogabb kilátásig. Bizonnyaim! ingyen nem is lehet szolgálni egy ily terjedelmes körben.

Eddigi ügykezelő m. Barátosi Sz. Antal ur beadvány lemondását, helyébe kineveztetett az ifjú lelkes ügybírt Bottos Kálmán ur, segédnek a veterán, tűzpróbát méltán kiállt Bakó Sámuel ur, volt Marosszéki pénztárnok. Pénztárnoknak pedig, — ha szabad római nyelven szólnom — „venio ad triarios“ főkérés által meghagyott t. Vályi Károly ur. Ugyan hova is lehetne jó helyre vinni? Isten mindhármát éltesse. Választmányi tagok is nevezettek sokan. Szóval az egyesület a nem általa előidézett zavarból magát kiszabadítván, megalapítottak nyilvánítottak, csak felsőbb megerősítésre vár, amely alázatos reményünk folytán megtörténvén, nemcsak az alapszabályok fogának szétkülödni nyomott példányokban, hanem vonalozott ívek által az egység is meg fog közelíteni. És most csak pár sorban mondok még valamit. Nemcsak Erdélyben, sőt az egész Európában célzatosabb, előkezelebb, és üdvösebb vállalat ennél nem létezik. Végre csak azt említem meg, hogy a volt egyesületi tagokra nézve kezdő pont az 1855-dik évi december 12 déli 12 óra, az új tagok az a beállítás napja 12 órájától számíthatják, s felmondhatás nélkül 5 évig bír kötelező erővel. Ha nyomtatást érend az alapszabály, annak tartalmát a tagok szaporodásával együtt, ha tárgyszerűbb nem vállalkozik, közölni fogjuk. Uta zó.

KOLOZSVÁRI NAPLÓ

— Kormányzó herceg ö magassága a se-lyemtenyészést előmozdítására 1,000 ezüst ríflot méltóztatott kegyelmesen küldeni a fegyver-engedélyi alaphoz, a helybeli gazdasági együlethez.

— Kormányzó herceg ö magassága, a vadászjegyek alapjából ismét egy korszerű intézkedéssel szerencsétlenül hazánkát, a midőn abból öt bennszülettéi erdélyi ifjunak, valamely bírodalmunkbeli gazdasági intézetnél leendő kiképzetésére, költséget ad azon célból, hogy egy erdélyi gazdasági intézet megalapíthatassék. A folyamodások e célra június 10-keig beadandók. Az intézkedés részleteit közelebbi lapunk hozandja.

— Az első magyar átalános biztositó társaság kolozsvári főügynöksége az alügynökséget Kolozsvárt Bánya Károly kereskedő, Tordán Harmath Kristóf kereskedő, Torockón Koronka Antal esperes, Szamosújvárt Dájbukát János tanácsi hivatalnok, Dézenli Ifj. Róth Pálgyógyszerész, Hidalmáson Majthényi Ferencz földbirtokos urakra ruházta.

* Már két lap is írta, nem tudjuk, lesz-e belőle valami, hogy Ira Aldridge búcsúelőadásait Pesten bevezérvén, Kolozsvárra le fog jönni, itteni vendégcsereplés után pedig Berlinbe utazik.

* Gött János, brassói kiadó, figyelmezteti a közönséget, hogy Teutsch G. D. „Az erdélyi százkötött történet“ című művének 5-dik füzeté is megjelent, s a 6-dik és egyszersmind utolsó füzet is saját alatt van. Minden füzet ára 20 kr p. p.

* Katona József, a „Bánk-Bán“ költője, összesen tizenhatszáz színművet írt, melyből öt elvezett, tizenegy pedig — mint mondják — a pesti nemzeti színházi könyvtárban létezik. Erre vonatkozólag Székely József a „Szépirodalmi Közlöny“-ben megjegyzi: „fő lehet-e tenni, hogy a ki Bánk-bánt írt, annak minden egyéb műve sületlenség volna! Mert nem néz utána valaki, miért nem törődik vele senki? Hogy nem akad egy nemes vállalkozó, a ki Katona összes műveit kiadás alá készítené?“

* Pesti lapok egy egyszerű hazafiúi áldozatkészség tényéről írnak, mely szerint Karácsonyi Guidó ur mult hó 30-ról kelt alapítvány-levelei erejénél fogva, a nemzeti muzeum könyvtárának 2000, a hangszegyleti zenedének (szavallati tanszék részére) 5000, a nemzeti színház nyugdíjintézetének 8000, s a magyar tudós társaságnak 30,000 pengő forintot adományozott. Az utóbbi összegből 20,000 pfüt az akadémia szabad rendelkezésére bocsátott, csak a 10,000 pfütra nézve kötvén ki, hogy a drámai jutalmak kitűzésére fordíttassék.

Nemzeti színház. (==) Április 5-kén: „Vak Béla király“ történeti színmű 5 felvonásban, írta Berényi Antal.

Április 6-dikán: „Gauthier Margit“ 5 felvonásos dráma ifjabb Dumastól, fordította Buloyovszki Szilágyi Lilla. A fordítónő, a czimszereppel kezdé meg színpadunkon vendégcserepléit. Ha e lapok korlátozott köre engedné, kívánnók forráz fejezni ki lelkünk örömet, melyet e művészi képesség feltűnésén érezünk. E sorok írójának most volt szerencséje legelőbb láthatni színészetünk e főrangú csillagát, s hazafias örömet érzett, hogy a fiatalabb nemzedékben ily bensőségeltjes aposto-

lai fejlődnek a magyar színészetnek. Buloyovszkiné asszony kellemes színpadi alakja, s az a gyönyörű hang, s e hang csalogány-dalszerű változatossága, az arczjáték által is hűn kifejezett érzelmek fokozatai szerint, a szívet kedvesen lepi meg; a magyart még egyszer oly büszkévé teszi nyelvére, melynek bájosabb gördülését alig hallhatni, mint e művésznő alkairól. Mind a mellett, hogy vendégünk az előadás alatt úgy állott mint egy művészileg kivált ária, egy igenis pongyola kardal mellett (a mennyiben az itteni társulat, több tagjai eltávozásával gyengült), e dissonantia őt nem gyöngíté, mert művészi játéka egyedül megtölté a színpadot. Margit szerepe főként a három utolsó felvonásokban viharos hanykódása a legváltozósabb érzelmeknek, és Buloyovszkiné költői felfogása egy momentumot se vesztett el, s játéka úgy maga után ragadt, miképp elfeledtük, hogy festett falak, s művészi alak áll előttünk, de úgy tetszett, egy kör titkaiba pillantunk be, hol e keblébrő események megrendítő hűségben folynak le szemünk előtt. A dráma-irodalmunkban helyezett fontosság minket tiszteletre ragad Buloyovszkiné iránt, a költő öröme most fog írni, ha tudja, hogy gondolatai ily hű felfogással érzékeltetnek, s Buloyovszkinében a költő-nővel (kedves beszélőit ismerjük e szelleműs nőnek) a mint látjuk, a színművésznő meg nem fog hasonlani. Egy nő, ki mint író, az érzelmek teremteni szép tollal, s mint színművésznő, érzéketve kifejezni, bájos szavával s játékaival egyaránt képes, méltó büszkesége nemzetének. Felvonások közt a roppant számú közönség 15-ször hívta ki a kedves vendéget, s egyes jeleneteit többször megtapsolta. Takács Armand szerepében, bárha ez az ő szerepkörén kívül esik, szép felfogással játszott, s szintén többször kihivatott.

KÜLFÖLD.

Franciaország. — Párisban is szintén, mint Londonban, sok politikus van, a ki a politikai állapotokat, a két nyugati hatalom közt beállott szélsécsend daczára, nem igen optimista-nézpontból tekint. A „D. A. Ztg.“-nak e tárgyban így ír: „Azon kezvező modor, melylyel, a londoni sajtó Malakoff hg. követté neveztetését fogadta, távolabb álló körökben legalább, a dolgok iránti nézetet sokban mérsékelte, s ezen körökben a nyugati hatalmak közti kiegyenlítést valószínűbbnek tartják, mint a szakadást, melyet a háborúval egészen egyenlőnek tartanak. Hanem azoknak, a kiknek a politika szakmája, más-képpen áll a dolog. Ezek a nyájás közzöngtetések által, melyek az új követ elé onnan tufelől hangzanak, nem akarják tévutra vezetettetni magokat, s azt hiszik, hogy a nyugati követség teljes felhasználásban van, sőt a mi több, hogy abból egy nagy mesz-szeható harc fog kifejlődni. A császár, szerrintők, a hirdett programmal meg nem állhat, — neki önfentartása végett háborura van szüksége. A francia nemzet tudniillik érzékenynyé kezd válni, s az eseményeket, melyek még csak kevéssel ezelőtt észrevétlenül maradtak volna, mint p. a közbiztonsági törvény alkalmazása, oly élességgel itéli meg, a minőt régóta nem lehetett észrevenni. A nemességi törvény, a nagy közönség részéről szintén, keserű rosza-lással találkozik, sőt hírszerint még a törvényhozótestben is oly tetemes ellenszögölés nyilatkozik ellene, hogy az a kormány különös nyomása nélkül aligha fog keresztül menni. Egy szóval, irányadó körökben azon nézetben vannak, hogy az elméknek diversiora, a szenvedélyeknek, melyek vészlyéllyé kezdik magokat kinőni, háritóra van szükségük, melyet sokan egy külföldi által remélnek elérhetni. Ezen körülményeket tekintve, a politikusok az Angliával való meghasonlásba hisznek, mint olyanba, melynek a háborút követlenül megelőzni vagy követni kell. Jól tudják, hogy a pillanat Anglia elleni föllépésre kedvező, miután az utóbbi hadier-jének nevezetes része Indiában van elfoglalva. Az ürügy, vagy inkább ok a háborura annyi különféle függőben lévő kérdés mellett nem hiányozhatik. Ha a menekültek ügye nem elegendő, akkor Páris sziget megszállását fogják a kitűzött célra felhasználni. Befolyásos körökben már is nagy szörnyűködést lehet hallani „Angliának a népjogba ütköző ezen lépése“ felett. Sőt már felszólításról is beszélnek,

melyet a párisi és pétervári kabinetek az angol kormányhoz közösen akarnak intézni, hogy ez „Páris“ szigetét őrítse ki. Egyébiránt — teszi hozzá a levelező — van ok hinni, hogy Anglia, míg csak lehet, a háborút elkerülni iparkodik s szokott dacozságot kissé alább hangolndja. De hogy a brit engedetlenségnek meg van határa, melyen túl azt csak fegyveres erővel lehet szorítani, ezt tudja minden, a ki magának annyi fáradságot vett, hogy Anglia történetét figyelemmel kísérje.

Mig a lipseai lapnak ilyeneket írnak, addig a kölninek nagy rövidséggel jelentik, hogy Párisban az angol-francia szövetség iránt nagyon meg vannak nyugodva, sőt a jövő nyárra a császárnak Osbornban teendő újabb látogatására is nyugtanak kilátást.

— A Franciaország és Anglia közötti viszony azonban mégis meglehetősen távol látszik állani a régi szívélyességtől, ha a hivatalos „Patrie“ szenvedélyes cikkeiből következtetést vonhatni, miket a Pelissier kinevezésekor tett barátságos nyilatkozatokkal sehogyse lehet összhangzásba hozni. A villanyposta közelebről is ily kevéssé békés cikket közli a nevezett lapnak, mely kijelenti, „hogy mindenesetre szükség Páris szigetnek Anglia részéről való bitoroltatását meggátolni. Általában, ideje volna Anglia már szokássá vált hagyományos tulesapongásainak gátot vetni. Ha Európa nem akarja a Vörös-tengeri hajózást egészen Angolországának engedni át, s ha azt akarja, hogy a porta cépsége valóság-legyen, kikerülhetlenül szükséges Páris szigetnek az angolok általi megszállását haladék nélkül a legfontosabb politikai kérdések színvonalára emelni.“

— A politikai elfogatások és elítélések folyvást tartanak Franciaországban; így a „Droit“ jelenti: „Egy febr. 27-kén kimondott ítélet által Destourbet és Royer lázító jelvények kiosztása és eladása miatt az előbbi 1 évi, az utóbbi 8 hónapi fogságra ítéltetett. Egy köztársaságok ábrázoló kis szobor, mely forradalmi jelképekkel volt körülvéve, forgott szóban, melyet Metzben Royer testvérénél találtak, ki azt Párisból kapta. Azon párisi műhelyben, hol Destourbet és Royer dolgozott, házmotázás történn, több hasonló szobrocskára akadtak. Az elítéltek föllebezték ügyüket, és 26-án megjelentek a föllebezési törvényszék előtt, mely az első folyamodási ítéletet helybenhagyta. A febr. 22-iktől 26-kig történt házmotázások fegyverek és löszerek fölfedezésére vezettek. Bellevilleben Ablin zongoracsinalónál (egykor nemzetőrségi kapitány) egy tiszt kárdot s egy tört kaptak; Joanne vendéglősnél (1848-ban fogva volt a júniusi események következtében) 2 nyeregbeli és 2 zsebbeli pisztolyt találtak; Balandras kádárnál 5 katonapuskába való golyókkal ellátott töltényt, melyet, mint monda, több évvel ezelőtt adtak neki, hogy madarat lőjön velők. — Ablin és Juane egy havi fogságra s 50 frank bírságra, Balandras két havi fogságra s 50 frank bírságra ítéltetett. — Montpellierben f. hó 22-én egy cipőkészítő, mivel lőport és gyutacsokat találtak nála, öt havi fogságra s 16 frank bírságra, s egy másik cipőcsináló egy rendőrtiszt megsértéseért s lázító kiabálásért két havi fogságra és 16 frank bírságra ítéltetett. Folyó hó 11-kén a grenoblei törvényszék helybenhagyta a valencei tribunál ítéletét, mely egy Dessaux nevű álhirek terjesztése- és lázító beszédekért két havi fogságra ítélt. Ugyanazon napon Grenobleban is egy politikai bűneiért kegyelmet nyert egyén, egy saját tisztében eljáró rendőrségi tisztre való fenyegetőzésért 2 havi fogságra ítéltetett. — Aveyron megyében egy gazdát hazug hírek terjesztéseért 50 frank bírságra ítélték.

— Párisban az a hír, hogy a londoni city Pelissier tábornagyot fényesen kérészül elfogadni. A city, mint mondják, alkalmat akar szolgáltatni az új követnek, hogy nyilvános beszédében fejezze ki azon békés és barátságos nézeteket, melyek császáráját lelkesítik.

— A mi a herceget illeti, ő a dolgot igen korszerű figyelemmel kezdte meg, 26-án ebédet adván, melyen az angol hadsereg csaknem mindazon főbb tisztjei jelen voltak, a kik jelenleg Párisban vannak. — A herceg jövedelme a kölni lap szerint így áll: 300,000 frankot huz mint nagykövet, 100 ezeret mint herceg, 40,000-et mint tábornagy, s 30,000-et mint szenator. Ezenkívül béiktatási költségre kap 100,000 frankot.

A „Nord“ egy Párisba érkezett távirati sürgöny felől értesült, mely szerint a Bukarestben levő európai bizottmány jelentése már sajtó alá van adva, s a biztosok még csak annak megjelénését várják el, hogy aztán az oláh fővárost elhagyják. A biztosok végre mégis csak megállapodtak volna egy collectív-jelentésnek szerkesztésében.

— A conferentia mégis csak összegyűlne április közepe táján és most nem Oroszország, hanem Poroszország lett volna az hatalom, mely annak mielőbbi egybegyűlését ajánlotta. Párisban azt ohajtanák, hogy a conferentia helyett valóságos congressust azaz, a másod fölhatalmazottak mellett az elsőket is hívják egybe, s több, újabb korban fölmerült, európai érdekű kérdéseket is vegyenek tárgyalás alá. Mint gondolkodik e kérdés fölött a többi hatalmasság, nem tudni.

Anglia. — Ki volna képes Napoleon császár terveit és célzait kitálatni! Azon tartózkodás mellett, mely az ő jellemének sajátja, a sokféle meglepetések folytán, miket a francia kormányzat az utóbbi években Európának nyújtott, lassanként hozzá szokott az ember, a francia politikát mindig csak némi félhomályban tekinteni, sohasem tudva, mit hoz már a legközelebbi pillanat. A hírlap-olvasó kénytelen itt magát azon gondolatlallal vigasztalni, hogy nem egyedül ő az, a kinek szemei elől a legközelebbi jövő eseményei elföldvék; a „N. Pr. Ztg.“-nak egy jól értesült levelezője Londonból tanujélul szolgálhat arra, hogy maga az angol kabinet se tudta Pelissier kinevezetésének első hírvételekor, miképp kelljen azt magyarázni. A levelező írja:

Az első benyomás, melyet a francia kormány rendes hivatalos értesítése Napolen császár szándékáról Pelissier tábornagnak londoni követjévé leendő nevezetése iránt, legmagash kormánykörben előidézett, nem volt kellemes. Nem tudták, a császárnak mi szándéka vagy gondolatja lappang e kinevezés alatt. A királynő hosszas értekeződést tartott lord Derbyvel, melynek következtében Cambridge hg., s több magas állású egyén, sőt lord Palmerston is a királynőhöz véleményadás végett meghívatott. Mindenekelőtt arról értekeztek, mily formát és modort használnak arra nézve, hogy tudtul adják a francia császárnak, az általa szándékolt kinevezés ellen semmi kifogása a királynőnek, mert magában értődik, hogy el nem fogadásáról se nem lehet, se nem kell, hogy szó legyen. — Hosszas tanácskozás után, főként pedig a Cambridge hg. indítványára, abban állapodtak meg, hogy a felelet a tábornagra nézve lehető leghizelgőbb alakban fogalmaztassék, azon megjegyzéssel, hogy a királynő annak nagykövetté kinevezetését „örömmel“ hallotta. — Egyszersmind szükségesnek látszott az angol nagy lapokat figyelmeztetni, hogy hangjokat ügyekezzenek ugyan azon szellemhez mérsékelni. Mindkettő megtörtént. A válaszban benne volt, hogy az angol kormány „örömmel“ veszi a Malakoff hg. kinevezését, s a napi lapok hangjából kitűnik, hogy megértették a kormány célzatát. Így a francia nagykövet igen jó fogadtatásra számíthat Londonban, de a fennebbiekből kitűnik, hogy a szíveség inkább kiszámított, mint önként nyilatkozó, s most még időelőtti volna, abból következtetéseket vonni.

— A legújabb bombayi hírek márcz. 9-keig terjednek. Örvendetesen szólnak. Frank tábornok Luckonow ellen

menetele közben három fényes győzelmet nyert. Az ellenség 2800 embert vesztett. Grant ezredes pedig Nena Sahibot verte meg. Az ellenség közül 1800 ember maradt a csatatéren. A Lukonow előtti osztrómló sereg a bombázáshoz készült.

Jeh-t azért küldték el Kalkuttából, s onnan talán a Fokhoz vagy egyebüvé, mivel közelléte miatt a mandarinok és lakosok egy része nem akart simulni az új rendhez, s a hajón is vesztegetéshez folyamodott, hogy titkos iránatokat küldhessen Kantonba.

Törökország. — Stambulból írják egy bécsi lapnak: „A nyugati lapokkal, melyek a mi észak-nyugati tartományainkban történt fölkeltést igen veszélyesen festik, egészen ellenkezőleg szólnak azon hivatalos tudósítások, melyeket a magas porta Hercegovina és Bosniából kapott, miután ezek igen megnyugtatók. A parasztok, ugymond eme tudósítás, fegyvereiket leteszik és visszatérnek munkájukhoz. Montenegró hercege is, mint hallatszik, kiengesztelő lépéseket tett egyenesen a szultánnal. Egyébiránt a kormány ezen hírek által nem hagyja magát télen biztosságban elringatni. A meghatározott rendszabályok erélyesen fognak kivitelni.

A török kormány a szerbiai ügyeket különös figyelemmel tekinti. El vannak határozva, Sándor herceg önkényűségének örökre véget vetni. Ethem pasa igen terjedelmes meghatalmazásokkal van ellátva, és minthogy Karagyorgyevics Sándornak, mint itt jól tudják, saját népe többsége el-

lene van, minélfogva helyzete rendkívül nehéz, ennél fogva, hogy ha hamarjában és elhatározással a szuzerain akaratahoz nem szabja magát, uralkodásának napjai igen meg lehetnek számlálva. Így a stambuli levél. Az európai nagyhatalmak pedig gondoskodni fognak, hogy a porta magais igyekezzék elhárítani a nyugtalankodás okait, s valahára már mind a hatot befogva, a Hat-humajumot siessen életbe léptetni.

Oroszország. — Az oroszok már elkezdtek az ellenségeskedést a kínaiak ellen. Az orosz könnyű lovasság szétosztott egy csoportot, mely Maimatesinnál Kiakta irányában mutatta magát. Katenin tbok Jerhadot erősíti a bocharai határon, hol 15,000 rendes sereget, s ezenkívül a kalmukok, baskirok és kirgisek egész raját gyűjti.

UJ POSTA

A conferentia, melynek a halomra gyűlt kérdéseket megoldani kellene, maga is kérdés alá kézd jöni. „Ugy látszik — mond az „Ind.“ — hogy az európai kabinetek nem igen értenek egyet, se az iránt, miként oldják meg az 1856. márcziusi szerződésben fennhagyott nyit kérdéseket, de az iránt se, minő pontok azok, melyeknél a conferentia küldötték foglalhatnak. Mint látszik, e pontok számát szeretnék megszorítani: részint, hogy a megoldást könnyítsék, részint azért is, hogy a hosszasan tartó munkák által ne öregbítsék azon némi-nemű túlnyomósságot,

melyet a párisi kabinet részére a conferentia székhelye biztosít.

Pelissier tbnagy ápril. 12-én szándékozik elindulni Londonba. Elődje márcz. 30-án még nem érkezett meg, hanem minden órában várják. A francziák élces nyelve a derék tábornagyot se kimélte meg. „Londonba megy ő — mondanak, — mint Malakoff herceg, s mint Menckikoff hg. térend vissza.“

— A márcz. 30-ki „Patrie“ azt mondja, hogy a tengerészeti ez idei ujonczások, habár a szokottnál erősebbek is, a jelen politikai bonyodalmakkal egybekötetésben nincsenek.

A troyesi fenytő rendőri törvényszék egy titkos társulat fölött mondott ítéletet, mely „Ujlkaria“-nak nevezte magát. Mintegy 15 egyén ítéltetett el.

— Bernard pőre ápril. 12-kén jöendő folyamatra Londonba a központi biztosító törvényszék egy külön bizottságáé előtt. Rudiót a francia kormány átküldi tanúnak. Vádli ügyvéd sir Fitzroy Kelly lesz, s védőül Edwin Jámest említik. A „Tyranicide“ című röpirat árulóját és kiadó-ját szintén törvényszék elé állítják. Mind-ezen pörök daczára megint egy röpirat megjelenését hirdetik Napoleon császár ellen.

— Thouvenel, a stambuli franczia követ nem tudta rábírn a divánt, hogy a suez-i csatorna átvágásába beléegyezzék. Ausztria, Anglia s Oroszország követői a diván eljárását helyeselték azon megjegyzéssel, hogy a suez-i csatorna kérdése Törökország politikai létével szoros kapcsol-

latban áll, és a földszoros átvágása Franciaországnak megmérhetlen súlyt kölcsönözne, mely azon eredménnyel fenyegethet, hogy a közép-tenger franczia tengeri erői alakulna át. Ezen új vereség után Thouvenel állást úgy tekint mint ingadozót; ellenben Redcliffe lord Stambulba menetelét (a ki az őt visszahívó okmány átadásának színe alatt lesz látogatást), mint Anglia feleletét arra, hogy Franciaország nem teljesítette követének hasonló visszahívását tárgyzó ígérteit. Azt beszélik, hogy Redcliffe Stambulban marad mindaddig, míg Thouvenel ott leend, hogy a törökök előtt semmi látszat ne maradjon az iránt, mintha ez amaz fölött valamely diadalt vívott volna ki.

— Londonból márcz. 30-án írják: „Az angol börzén egy idő óta különös nyomásztó hírek keringenek. A napokban új párisi merénnyről beszéltek. Nem valószínű. Nem tudjuk, mennyivel több való van azon hírből, hogy a francia császár egészségi állapota igen rossz, Olaszországba kell utaznia, s a regensségre mielőbb életbe lép.“

— A jóniaiaknál a forrongás általános a közelebből megrendelt reformok miatt. A jóniaiak mindennekeftől nemzeti parlamentet sürgetnek. Az angolok minden erejét Corfuba vonják össze, mely angol telep fog lenni.

Bécsi börze. — Április 1-sőjén. Erdélyi urbéri papir 78 $\frac{1}{4}$. Magyar urbéri papir 79 $\frac{1}{4}$. Nemzeti kölesön 84. Arany 7 $\frac{3}{4}$ darabja 4 frt 50 $\frac{9}{10}$ kr. Ezüst 5 $\frac{3}{4}$.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbékkárpótlási tőke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján febr. 20-ról 1858. gr. Kemény Sámuelnek gerendi, aranyos-lónyai, sós-sz. mártóni, f. és a-fügedi, kezei, mező-örkei, mező-czikadi, egerbegyi birt. után 103437 ft 28 kr., — ugyanannak vajdasági, gerend-keresztúri, mező-kooki birt. után 15851 ft 22 $\frac{3}{4}$ kr., — Vajda-szentiváni, alsó-idecsi, magyar-péterlaki, oláh-nádosi birt. után 18653 ft 13 $\frac{3}{4}$ kr., — Sipos Sándornak várhegyi birtoka után 2053 ft 23 kr. urb. kárpót tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók idej júnios 5-ig. Tárgyalási nap aug. 7-ke d. e. 9 órákor.

A dézsi cs. k. megyei törvényszék utján 1858 febr. 6-ról Hegyi, szül. Ugron Mária örökösinek jónáti, kocsi, magos-marti, oláh-némethi,

magyar-nemegyei birt. után 79,8 ft 24 $\frac{1}{4}$ kr., — gr. Kornis Susanna öz. gr. Kornis Elekné s gyermekei, Anna, Gáspár és Alajos szász-nyiresi, sz. benedeki, dalmári oláh-vásárhelyi, pusztajalusi, alparéti, bezdedi birt. után 20870 ft 59 $\frac{3}{4}$ kr. urbéri kárpótlási tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók május 30-ig. Tárgyalásnap jul. 30-ka d. e. 9 órákor.

A dézsi cs. k. megyei törvényszék utján febr. 6-ról 1858. Banyai Mártonnak némai, sajgói birt. u. 6456 ft 53 $\frac{1}{4}$ kr., — Pap Istvánnak ploppsi birt. u. 172 ft 26 $\frac{3}{4}$ kr., — dő brebalfai birt. után 227 ft 19 $\frac{1}{4}$ kr., — ifj. Bethlen Pál grófnak retteg, emberfői, csicsó-ujfalvi, pojáni, bethleni, bődi, malomi, f. egresi, fügei, alsó-oroszfalvi, szeszmái, köfarki, nagy-kajáni, kiskajáni, dögmezei, oláh-nyiresi birt. után 106416 ft 10 kr. urb. kárpótlási tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók május

30-ig. Tárgyalási nap julius 30-ka délelőtt 9 órákor.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törvényszék utján jan. 30-ról 1858. Gál Jánosnak szász-csávási, mikfalvi birt. után 2254 ft 46 $\frac{1}{4}$ kr., — Domokos Sámuel és Losona Andrásnak szanecsi birt. után 3059 ft 25 $\frac{1}{4}$ kr., — Szász Klárinak székuti birt. után 324 ft 38 $\frac{3}{4}$ kr., — gr. Haller Annának darlóci, tovedési birt. után 19893 ft 35 kr., — Ugyanannak vidraszei, n.-esergedi birt. után 55 ft 28 $\frac{3}{4}$ kr., — dő oláh-andrásfalvi birt. után 5243 ft 31 kr., — Szalánai Máriának mikesszei birt. után 26 ft 58 $\frac{3}{4}$ kr., — Dóza Sándornak kis-sárosi birt. után 295 ft 23 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók máj. 30-ig. Tárgyalási nap jul. 20-ka d. e. 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján jan. 23-ról Pap Zsigmondnak nagy-eskülli birt.

után 277 ft 56 $\frac{1}{4}$ kr., — öz. Macskási Jánosné szül. Hatfaludy Máriának papfalvi birt. után 2819 ft., — gr. Rindsmaul, szül. P. Horváth Emilának makói birt. 4416 ft 10 $\frac{3}{4}$ kr., — Kovács Albertnek mező-kooki birt. után 773 ft 7 $\frac{3}{4}$ kr., — Várhegyi Erzsébeth Szentkirályi Gábornéknak mező-kooki birt. után 5289 ft 23 $\frac{3}{4}$ kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók folyó évi júnios 1-ig. Tárgyalási nap augusztus 3-dika d. e. 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján jan. 23-ról 1858. Macskási Péternek papfalvi birtoka után 3910 ft 1 $\frac{3}{4}$ kr., — Madaras Borbára öz. Bocsk Eleknének szász-uj-ősi birt. után 726 ft 17 kr. urbéri kárpótlási tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók 1858 jun. 1-ig. Tárgyalási nap aug. 3-ka d. e. 9 órákor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(409) Stark Károly nyerges mester Bécsben, igen jutányos áron készít mindenféle utazó vagy szekerező, nehéz vagy könnyű kocsiakat; hasonlóképp készít mindenféle angol nehéz, vagy könnyű igát. Az ily nemű igák (lóra való szerszámok) jelesen a gazdaság körül előnyöknek bizonyultak. A jutányos ár mellett ajánlja legpontosabb szolgálatát. Megrendeléseket magyar és német nyelven elfogad. Rossseu Schmiedgasse 102 szám alatti egészen újból s nagyszertűleg felszerelt gyárában.

(414) Eladó ház. Dézsen a piacon az 5-dik szám alatti ház szabad kézből eladó. A közből erősen épült házban van hét jó szoba, konyha, nagy és kamarával. Az udvaron 10 lóra istálló, gabonatar, két szekérszín, egy tűzfutató kamara, jó és bővizű kut. Gyümölcs, virág- s veteményes kerttel, mind egy kiterjedésben. Minden jó állapotban. A venni szándékozó alkuusz (Unterhändler) ki rekesztésével bővebb értesítést nyerhet. Kolozsvárt ügyvéd Vajna Sándor úrnál, akár Dézsen a háztulajdonosnál.

(410) Hirdetmény.

Alólírtak következő birtokai, ugymint 1) Sz. Udvarhelyen 132 szám alatti telke első felében egy emeletes köépület 6 szobával, kamra és pinczével, egy földszinti fűpálya 5 osztálylyal, egy 8 lóra való istálló kocsiállással. 2) Ugyanezen telkek másik felében a Küküllő mellett 25—28 mázsa gabna kiégetésre, minden gépezetekkel s kellékekkel, melléköpületekkel ellátott szeszyára. 3-or a K. Közlöny jelen évi 5-ik számában kiírt peki birtoka folyó év majus havának az 1, 2 pont alattiakra nézve 15-én a fennírt számú háznál, a 3-ik alattira nézve 18-án Pételeken a 11 számú épületben reggeli 10 órákor kezden-dő árverés utján a többet ígérőknek készpénzen eladatnak, az 1. pontra nézve 400, a 2—3-ikra nézve 500—500 pft bántpénz létele mellett. Az irt határnapok előtt szabad kézből is kiterhetik

szerződmény. Bővebb tudósításokat vehetni bérmentes levél utján Sz. Udvarhelyen t. Kovács Domokos, M.-Vásárhelyen t. Dobolyi Sándor uraktól. P. Horváth Dániel.

(407) THALMAYER J. Nagy-Szchenben, főügynöke a cs. k. kizárólagos első ausztriai biztosító-társulatnak, mindennemű biztosítások felvételén ki-vül, minden ausztriai állampapírok bevásárlását és eladását eszközözi, s egyezmény ajánlja erő-furti vetemény, luczerna és steier löher-magait, melyeknek tenyész-erejéről jót áll.

(379) Med. Dr. COHN gyakorlati fogorvos. Lakása a Biasini szállodájában, 5-dik szám alatt. Minden a foggyógyászat körébe tartozó esetekben rendelvényez naponként reggeli 9 órától délutáni 5 óráig.

(405) Alólírtak most érkeztek friss erfurti kerti vetemény és luczerna-magvak, szintugy bel- és külföldi borait is ajánlja a t. cz. közönségnek. Schütz Károly, fűszerár.

(337) (17—18)

KÖLCSÖNT
gyorsan s jutányosan
erdélyi birtokra is esz-
közöl
Scheinert Nándor
több magas családok ügyigazgatója.
Lakik Bécsben, Schultergasse 403 sz. alatt.

(412) Tisztelettel szólítom fel a Hory Farkas köle-ményei t. cz. ívtartóit ívök hovahamarébbi bé-küldésére; ugy szintén t. cz. előfizetőimél hat

heti tölmet kérek azon okoknál fogva miszerint egy felől a téli víz szűke miatt papírom megfo-gyatkozott, más felől a bécsi arzékmetsző mű-vész korább megrendelt művei miatt egyhónap-pal későbbre vállalá el megbízásomat.

STEIN JÁNOS.

(413) Czáfolat.

Azon hir terjedt el, hogy gróf Péjácsevich Márk ő nagysága eladóvá hirdetett borsai jószá-ga már is eladatott volna. Minekutána ezen hir arra számítottunk látszik fenni, hogy a hozzá szólni kívánókat eltávolítsák a concurrentiától, kénytelenítettük alólírt, mint a fennebbi birtokos teljhatalmu biztos és jószágainak igazgatója, ezen hirt alaptalannak és valótlannak nyilvání-tani. A jószág ugyan eladó, de még nem ada-

tott el, és így mindenki az érintett jószág meg-vásárlásához szólhat.

Borsa, április 1-jén, 1858.

Keményi József.

(411) A két víz közti tizedben 1 ház utczában a 358. számú nagy kiterjedésű telek a rajta lévő kényelmes laképülettel együtt, egy vagy több évre bérbe kiadó. — Értekezhetni iránta bel Farkas-utczában 53. szám alatt t. Erdélyi Sámuel urral.

(392) Hirdetés.

Bonczidai haszonbérő Müller Mihálynál van eladó tiszta töröküzán bízott sertésekkel 300, azaz háromszáz mázsa jól kiszáradott tiszta szép szalonna, és 320 darab szép hajt; értekezhetni iránta Bonczidán a tulajdonossal.

(408) LAKVÁLTOZTATÁS. Alólírt tisztelettel adja tudtára az érdemes közönségnek, hogy optikai-eszköz-raktárát Griebli monostorutczai házából áttette Szathmári György arany- és ezüstműves házába és boltjába.

HEINRICH JÓZSEF, optikus és mechanicus.

(309) Krombholz orvostudor GYOMOR-LIKÓRE (Krombholziana)

E likőr a legújabb vegytani vizsgálatok nyomán gyógyerejű virágokból, gyökerekből és fűvekből leparólt szeszszes folyadék; feltalálta a gyógytudományra nézve korán letűnt első nagy-sága csillag, aprágai orvosi klinika tanára és elsőorvos, Krombholz Gyula orvostudor. Ez oly szerencsésen össze elegyített vegyületgyógyerejű növényekből készül, és kü-lönösen az emésztő szervekre igen jó hatású, ajánlható pedig üdvös kísérőnek vadászat-on, hegységi kirándulásokon és uton, és mint gyomormelegítő igen jótékonyan foly bé az egészségre. Egy üveg ára 30 kr. p. p. két üveg bépálása ára 40 kr. p. p.

Friss Luczerna, Bükköny, Lóhere (Steier klée), és min-denféle vetemény-magok.

Kolozsvárt kapható KOZÁK EDUARD „Katona“ című fűszerkereskedésében.